

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

16 00
Х/

ДОКЛАД

по законопроект за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2018 г., № 702-01-40, внесен от Министерския съвет на 30.10.2017 г.

На заседание, проведено на 2 ноември 2017 г., Комисията по бюджет и финанси обсъди законопроекта за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2018 г., внесен от Министерския съвет.

На заседанието присъстваха: от Министерството на финансите – министър Владислав Горанов, заместник-министър Кирил Ананиев и директори на дирекции; от Министерство на здравеопазването – заместник-министър Мирослав Ненков, представители на Надзорния съвет на НЗОК, представители на съсловните, работодателските и пациентските организации, както и представители на синдикатите.

Мотивите към законопроекта бяха представени от г-н Кирил Ананиев – заместник-министър на финансите и председател на Надзорния съвет на НЗОК. Той посочи *следните приоритети*, които са заложени с бюджета на Националната здравноосигурителна каса за следващата година:

- *на първо място* - електронното здравеопазване, майчиното и детското здравеопазване, профилактиката и ранната диагностика на заболяванията и качествена медицинска и дентална помощ;

- *на второ място* - ще бъдат повишени изискванията към контролната дейност, както по отношение на медицинската, така и на финансовата част на изпълнителите на медицинска помощ и аптеките;

- *на трето място* - провеждане на адекватна лекарствена политика, насочена към осигуряване на качествени, ефективни и достъпни лекарствени продукти.

През периода на средносрочната бюджетна прогноза за следващите три години ще се цели създаване на условия и устойчивост на финансовите ресурси, ефективност и контрол на разходване на средствата.

Заместник-министър Ананиев изтъкна, че проектобюджетът за 2018 г. на Националната здравноосигурителна каса е съобразен с общата бюджетна рамка. Показателите по този бюджет съответстват на показателите в консолидираната Фискална програма и на държавния бюджет. С него се постига гарантиране плащанията през течение на

годината, дейностите които са включени в настоящия пакет от здравни дейности, финансирани от Националната здравноосигурителна каса.

Основните показатели на бюджета на НЗОК за 2018 г. са следните:

I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО:

В приходната част на бюджета за 2018 г. се очаква да постъпят общо приходи и трансфери в размер на 3 860,0 млн. лв., или с 407,2 млн. лв. повече от 2017 г.

Здравноосигурителните приходи се предлага да бъдат в размер на 3 818,5 млн. лв. или с 404,7 млн. лв. повече от 2017 г.

От общата сума на здравноосигурителните приходи в размер на 3 818,5 млн. лв. за здравноосигурителни вноски се очаква да постъпят 2 556,3 млн. лв., или 276,6 млн. лв. повече от 2017 г., и от трансфери за здравно осигуряване от централния бюджет 1 262,2 млн. лв., или с 128,1 млн. лв. повече от трансфера за 2017 г.

От неданъчни приходи: глоби, санкции и наказателни лихви за 2018 г. е предвидено да постъпят 17,5 млн. лв., или с 2,5 млн. лв. повече от 2017 г.

Предвидени са трансфери от Министерството на здравеопазването за финансиране на разходите за лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето (ЗЗ); за дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ и за сумите по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), които са на сума 24,0 млн. лв. Такава е сумата и за 2017 г.

II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО:

Общо разходите и трансферите за 2018 г. са разчетени в размер 3 860,0, млн. лв. Тази сума е с 407,2 млн. лв. повече от сумата за 2017 г.

В рамките на предложената сума за общо разходи и трансфери само за разходи са предвидени 3 855,4 млн. лв. и за предоставяне на трансфери на Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 от Закона за здравното осигуряване и към бюджетни предприятия, сключили договори за извършване на медицински услуги с Националната здравноосигурителна каса са 4,6 млн. лв.

От общата сума на разходите 3 855,4 млн. лв. за текущи разходи се предлагат 3 735,8 млн. лв., като тази сума е по-голяма с 634,4 млн. лв. от същите разходи за 2017 г.; за придобиване на нефинансови

активи за 2018 г. са планирани 5,0 млн. лв., или по-малко с един милион лева от 2017 г.

От сумата за текущите разходи 3 735,8 млн. лв. с най-голям относителен дял са разходите за здравноосигурителни плащания, които за 2018 г. са разчетени на сума 3 662,1 млн. лв., или повече с 630,1 млн. лв. от закона за 2017 г. Тези средства се разпределят както следва:

1. за първична извънболнична медицинска помощ 207,2 млн. лв. или с 7,2 млн. лв. повече от 2017 г.

2. за специализирана извънболнична медицинска помощ (вкл. за комплексно диспансерно(амбулаторно) наблюдение) 222,3 млн. лв., или с 10,0 млн. лв. повече от 2017 г.

3. за дентална помощ 157,0 млн. лв., или с 10,0 млн. лв. повече от 2017 г.;

4. за медико-диагностична дейност 80,0 млн. лв., или с 2,5 млн. лв. повече от 2017 г.

5. за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги 1 000,0 млн. лв., или със 201,4 млн. лв. повече от 2017 г.

в т.ч.:

5.1. за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната 718,0 млн. лв. или с 145,0 млн. лв. повече от 2017 г.;

5.2. за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги 282,0 млн. лв. и с 56,4 млн. лв. повече от 2017 г.

6. за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ 98,0 млн. лв. или повече 18,0 млн. лв. от 2017 г.

7. за болнична медицинска помощ 1 824,6 млн. лв., или с 367,1 млн. лв. повече от 2017 г.

8. за други здравноосигурителни плащания със законопроекта се предлага сума в размер на 73,0 млн. лв., или с 13,0 млн. лв. повече от 2017 г., в т.ч. цялата сума е за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност.

В бюджета на НЗОК за 2018 г. са предложени **разходи за персонал в размер на 37,6 млн. лв.** Тази сума е по-голяма от сумата на разхода за персонал за 2017 г. с 3,4 млн. лв.

За издръжката на административните дейности по здравното осигуряване за 2018 г. се предлага да се изразходва сумата 12,1 млн. лв., или с 1,0 млн. лв. повече от 2017 г.

За 2018 г. плащанията за сметка на средствата от трансфера на Министерството на здравеопазването по ал. 1, ред 3 са в размер 24,0 млн. лв., или толкова, колкото са и за 2017 г. Тази сума е предназначена да се разходва за:

1. лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал.2, т. 3 от Закона за здравето **2,2 млн. лв.**

2. дейности за здравнонеосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение – **1,7 млн. лв.**

3. дейности за здравнонеосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от Закона за здравето се предвижда разход от **4,0 млн. лв.** Спрямо 2017 г. тази сума е **намалена с 0,6 млн. лв.**

4. суми по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване се предвижда разход от **16,0 млн. лв.** Спрямо 2017 г. тази сума е **увеличена с 0,6 млн. лв.**

В законопроекта за 2018 г. за **придобиване на нефинансови активи** се предлагат разходи в размер на **5,0 млн. лв.** или с един милион лева по-малко от 2017 г.

За резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи са предвидени **114,6 млн. лв.** или с **226,8 млн. лв.** по-малко от 2017 г.

Със законопроекта се предлага трансферите за Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 от Закона за здравното осигуряване и към бюджетни предприятия, сключили договори за извършване на медицински услуги с Националната здравноосигурителна каса за 2018 г. да бъдат в размер на **4,6 млн. лв., или повече с 0,5 млн. лв. от 2017 г.**

Бюджетът на НЗОК за 2018 г. е подготвен при сега действащата задължителна здравноосигурителна вноска от 8 на сто, като не се предвижда нейната промяна.

III. Със законопроекта за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2018 г. се предлага балансирано **бюджетно салдо**, каквото е било прието и с бюджета за 2017 г.

По законопроекта се проведе дискусия, на която бяха изказани различни становища и поставени множество въпроси.

Народният представител Георги Михайлов (ПГ на „БСП за България“) изрази неподкрепа за законопроекта поради: липса на политики и решения за ограничаване на разходите за лекарства; незаплащане от НЗОК на лекарствени продукти с ново непатентно наименование, за което е подадено заявление за включване в Позитивния

лекарствен списък; не се предвижда увеличаване дела на разходите за извънболнична помощ.

Народният представител Нигяр Джафер (ПГ на ДПС) постави въпроси относно: намалението на резерва от 10 на сто на 3 на сто; електронното здравеопазване – което би засилило контрола и прозрачността при разходването на публичния ресурс; ограничаване заплащането за лекарствени продукти с ново непатентно наименование – което ще ограничи възможността новите технологии да бъдат достояние на българските пациенти.

Народният представител Кръстина Таскова (ПГ на ПП ВОЛЯ) също изрази неподкрепа на ограничаване заплащането за лекарствени продукти с ново непатентно наименование, което ще лиши български граждани от възможност за лечение и за лекарства и в нови дейности.

Председателят на Българския лекарски съюз д-р Венцислав Грозев изрази принципна подкрепа за изразената със законопроекта визия за неотложна нужда от повишаване на финансовия ресурс за здравеопазване. Той изказа мнението, че в предложения Законопроект не е намерила отражение философията на Националната здравна стратегия, приета с Решение на Народното събрание от 17 декември 2015 г. Концепция и цели за здраве 2020 и Национална здравна стратегия 2020 за постоянно изнасяне на тежестта на медицинската помощ в извънболничния сегмент на системата, което е приоритет и на рамката за здравна политика на региона, основаващ се на стойности на доказателства „Здраве 2020“.

Г-н Грозев настоя за увеличаване на средствата, предвидени за извънболнична помощ, предвидени в първичната болнична помощ и специализираната такава.

Изразена бе и подкрепа за идеята за неразкриване на нови лечебни заведения, но не и за неразкриване на нови дейности или за дейности, които ще изнесат от извънболничната в болнична помощ.

Председателят на Българския зъболекарски съюз д-р Николай Шарков изрази принципна подкрепа за законопроекта и повишаването на финансовия ресурс в здравеопазването, както и надежда за реализирането на идеята за въвеждане на абсолютно нова дейност - протезирането на възрастовата група над 65 години.

Председателят на Българския фармацевтичен съюз г-н Илко Гетов изказа мнението, че предвидените средства за лекарства за

следващата година са под допустимия минимум, както и че не са посочени мерки за подобряване достъпа на пациентите до нови терапии, лекарства и фармацевтични услуги.

Председателят на Българска асоциация на професионалисти по здравни грижи г-жа Милка Василева изрази надежда, че ще бъдат направени правилните стъпки, така че за здравни услуги и професионалисти по здравни грижи да получат достойно заплащане.

Председателят на Националното сдружение на общопрактикуващите лекари в България г-н Любомир Киров изрази становището, че бюджетът на НЗОК в частта извънболнична помощ и особено също в частност в частта „първична извънболнична медицинска помощ или общопрактикуващи лекари“ е крайно незадоволителен като увеличение.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България г-н Васил Велев заяви, че половината работодателски организации подкрепят проектобюджета, защото се вижда опит за въвеждане на повече ред и ограничаване на разхищенията и злоупотребите, макар и с административни средства. *Препоръките и критиките* са свързани с това, че няма достатъчно политики за подобряване на превенцията и доболничната помощ, електронизация на здравеопазването и липсата на пазарни саморегулиращи се механизми за въвеждане на повече ред и ресурсът да бъде използван максимално добре и да стигне дотам, където трябва.

Представителят на Федерацията на синдикатите в здравеопазването към КНСБ Пламен Радославов изрази подкрепа за законопроекта, като изказа препоръка за отпадане ограничението за разкриване на нови дейности в болниците.

Представителят на Българската търговско-промишлена палата г-жа Ольга Чогунска изрази неподкрепа за законопроекта поради неефективно използване на публичния ресурс. Според БТПП увеличаването на средствата не гарантира по-високо качество на здравните услуги и е наложително да се подобри контролът върху реално извършените здравни услуги, за да се ограничат възможностите за фиктивно оказана медицинска помощ. По отношение на разпределението на средствата в здравеопазването е нужно да се отдели по-голяма тежест на финансирането на извънболничната помощ и засилване на профилактичните прегледи.

Заместник-председателят на Българската стопанска камара г-н Димитър Бранков обърна внимание на недофинансиране на общинските болници и предприемане на законодателни мерки за тяхното спасяване.

В отговор на поставените въпроси и изразени становища **министър Горанов** заяви, че системата на здравеопазване е натоварена с изключително много очаквания и с невероятна неефективност по отношение на мрежата, по отношение на структурата и отношение на разпределението на ресурсите. За да бъде преодоляна тази неефективност, която не би следвало да се търси в бюджета, е необходимо провеждането на обширен дебат, на който Здравната комисия и съсловните организации да установят какъв е размера на необходимия ресурс, за да може да се финансира достатъчно българското здравеопазване. До приключването на такъв дебат пред Финансовото министерство или неговите представители в Надзора на Здравноосигурителната каса, ще стои въпросът по най-ефективен начин ли се харчат парите на българския данъкоплатец, с най-ефективната структура ли се прави.

След обсъждането се проведе гласуване, при което се получиха следните резултати: „За”- 12 народни представители: „Против”- 9 народни представители, без „Въздържали се.

Въз основа на гореизложеното и резултатите от гласуването, Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроекта за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2018 г., № 702-01-40, внесен от Министерския съвет на 30.10.2017 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИН/ ЧСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВ